

Kvinder taler om frygten for mænd i mørket for at frigøre sig. Men sandheden er, at intet undertrykker dig bedre end din egen fantasi

De eneste, debatten om overgreb på kvinder i nattemørket har gavnet, er politikere, der drømmer om øget overvågning. Resten af os er bare blevet lidt mere bange.

KLUMME
SUSAN KNORRENBORG
DEBATREDAKTØR

Kan du huske sofascenen fra 90'erfilmen 'Ondskabens øjne'? Den, hvor en ung kvinde forbarmer sig over en mand med en brækket arm, der aser og maser for at få en sofa op i en flyttebil. Hun giver ham den hånd, han mangler. Han skubber hende og sofaen ind i bilen, slår hende ned og smækker bagdøren. Han er seriemorder, og hun skal flås, så han kan sy sig en dragt af menneskehud.

Jeg husker den film - især for den tydelige morale om, at man som kvinde skal holde sig fra at gå ind i fremmede mænds biler, hvis ikke man vil ende sine dage på en bøjlestang. Tag dig i agt, kvinde!

Det går den ilde, der naivt tror på det gode i andre ... det har du i øvrigt vidst, lige siden den lille rødhætte vandrede ind i dit barnesind.

Jeg kom i tanke om kvinden med sofaen under en facebook-

Tegning: Claus Nørregaard

diskussion om #textmewhen-yougethome-fænomenet, hvor kvinder deler deres frygt for at blive gjort fortræd af mænd i nattens mørke. Journalist Signe Lønftoft pegede på, at frygten kunne hænge sammen med, at

vi er vokset op i en kultur, der svælger i overfald og vold mod kvinder.

DET ER IKKE svært at få øje på et mønster. Søg i en bogreol i et hvilket som helst parcelhus

på en hvilken som helst dansk koteletgrund, og du vil finde Stieg Larssons 'Mænd der

45 hader kvinder'. En all timebest-seller, hvor kvinder voldtages, udsættes for incest, slagtes i lydtætte kældre og får sig en omgang tæsk på åben gade.

50 Det er sådan, dansken hygger sig. Læner sig tilbage i stressless-stolen og slapper af med et stykke drømmekage og en god omgang voldsporno. Tænder

55 man i stedet tv'et, skal der nok være en eller anden vicekrimi-nalkommissær i en uldswear, der jagter gerningsmanden bag et bestialsk drab på en ung

60 gymnasiestudie. Nordic noir er bygget på kvindelig.

Fuldender du din hyggeaften med en nyhedsudsendelse, står den på evige føljetoner om

65 kvindemord. Nogle af dem sætter sig i kroppen.

Fra mit indre kigger Stine Geisler stadig op på mig med pinsekarneval i øjnene og rødt

70 hår af den slags, jeg altid har ønsket at farve mig til. Og 10-årige Susan Rasch Ipsen føler jeg mig af indlysende grunde knyttet til. Jeg husker

75 alle detaljer fra mordet på hende, for medierne pærede rundt i dem i månedsvis - hendes blod på hans bukser, sæd på liget og beskrivelsen af lugten

80 fra kælderrummet, der alarmerede beboerne i ejendommen i Brøndby Strand ... jeg gik også rundt og solgte lodsedler som barn.

85 SELV OM de færreste mænd hader kvinder, er den slags fortællinger en del af den kollektive bevidsthed. Og måske er de også en del af forklaringen på,

90 at mange kvinder tilsyneladende frygter mænd, når mørket

Brug dit krudt på de rigtige farer: højresvingsulykker, transfedtsyrer, bromerede flammehæmmere eller endnu en sæson af 'X Factor'

falder på. Det er i hvert fald ikke en frygt, der begrundes i statistik. Pludselige overfald på

95 kvinder begået af mænd, de ikke kender, er ikke særlig sandsynlige.

Og ja, de fleste af os har prøvet at blive råbt ad på gaden,

100 og det var utrygt. Og nej, jeg var heller ikke så stor i slaget, da en ramponeret slæde fulgte efter mig i Harlem i New York, mens fire pumpede mænd råbte »Hey, snowbunny!« ud ad

105 vinduerne. Mit hjerte pumpede om kap med deres hiphopbeat. Men det blev ved råbene. Det gør det oftest, og da særligt,

110 når gaden, du går på, ligger i Danmark.

Ubåds-Madsen findes. Amergermanden findes. Men kun 6 procent af alle kvindedrab i

115 Danmark er begået af en for kvinden ukendt gerningsmand med seksuelt motiv. Så brug dit krudt på de rigtige farer: højresvingsulykker, transfedtsyrer,

120 bromerede flammehæmmere eller risikoen for, at TV 2 køber endnu en sæson af 'X Factor'.

Vi har alle oplevet det, der sker, lige inden man bliver

125 voldtaget og slået ihjel i filmen. Men film er fantasi, som jeg siger til min 8-årige, når han er bange for zombier.

UNDERGANGSFANTASIER er

130 desværre ikke sådan lige at tøj-

le. Og når vi kvinder giver dem frit løb og bekræfter hinanden i, at det er helt naturligt og superkvindeligt at være bange

135 for kombinationen mørke og mænd, ender fænomener som #textmewhenyougethome, der skulle have været et feministisk frigørelsesprojekt, som selvun-

140 dertrykkelse. Intet undertrykker dig bedre end din egen fantasi. Og når du kan få dine søstre til at stimulere den med deres angst, bliver den en frygtelig herre. Den hvisker om din

145 svaghed: Tag dig i agt, kvinde! Brug nøglerne som håndjern. Find dig en bredskuldret mand at gemme dig bag. Gå ikke alene hjem, bliv hjemme i stedet! Kan din far ikke hente dig og køre dig hjem?

Der er ganske mange mænd, der gerne støtter fantasien om

155 den sårbare og udsatte kvinde. I #textmewhenyougethome-debatten har mænd, der ellers forholder sig lunkent i kønsdebatter, pludselig fundet en sag,

160 de kan sympatisere med. De forstår godt kvinder, der frygter at gå alene hjem i mørket. Selvfølgelig gør de det. Hvilken herlig mulighed for både at

165 spille rollen som indlevende mand og bekræfte kvinden i hendes frygt, så hun dydigt bidrager til konserveringen af magtfordelingen mellem køn-

170 nene.

Er jeg uretfærdig nu? Sikkert. I disse debatter ender mænd ofte i 'fucked-when-you-do-fucked-when-you-don't-fælden'.

175 Men beklager; det er svært at få point i min bog, når man bidrager til at stimulere angsten frem for løsningen.

EN, DER GERNE vil finde løsninger, er justitsminister Nick

180

Hækkerup. Han er klar med tryghedsskabende initiativer til mørkerædte kvinder. For som Hækkerup for nylig skrev i et indlæg her i avisen (24.3.):

»Ligestilling handler også om lige ret til at være tryk«.

Først på listen over initiativer er naturligvis overvågningskameraer – og »trygheds-kameraer«, som de hedder på hækkerupsk.

Hvor heldig kan en justitsminister være? Tænk at få muligheden for at slå et slag for sine gamle drømme om mere overvågning, samtidig med at man kan pynte lidt på regeringens ligestillingsimage i en tid, hvor kollega Hummelgaard har sit hyr med sygeplejersker, som forlanger mandeløn til kvindeslag.

Det pudsige er, at ligesom ingen data viser, at vi har et problem med, at kvinder bliver overfaldet af ukendte mænd på gaden, er der ifølge overvågningsforsker, professor Peter Lauritsen heller »ikke noget forskningsmæssigt belæg for, at videoovervågning er et effektivt redskab til at forhindre

alvorlig personfarlig kriminalitet. Tværtimod«. Justitsministeren er altså i gang med at løse et ikkeeksisterende voldsproblem med en metode, der ikke virker.

Men hvad med utryghedsproblemet? Måske bliver nogle kvinder vitterlig mere trygge af at se et kamera på deres vej i mørket. Måske. Men at ville fremme trygheden med løsningsforanstaltninger, som viser sig ikke at virke, fremmer næppe trygheden i længden. London er plastret til med overvågningskameraer, alligevel var det her, mordet på 33-årige Sarah Everard fandt sted og satte gang i #textmewhenyougethome-kampagnen.

Det sidste billede, der findes af Sarah Everard, inden hun mødte sin morder, er i øvrigt taget af et overvågningskamera – de vagtsomme elektroniske øjne hjalp hende altså ikke ret meget. Billeder fra et andet kamera bidrog dog til at finde den formodede morder, så man kunne indvende, at der da er kommet noget godt ud af overvågningen. Men mon ikke

mænd med onde hensigter kan finde ud af at skjule sig, hvis de virkelig vil? Stjæl gerningsbilen, slør din nummerplade, masker dig – vi har vel alle en hætte og en coronamaske inden for rækkevidde. Formummede mennesker virker ikke mistænkelige i disse tider, tværtimod. Det, der før var mistænkeligt, er blevet et udtryk for samfundssind.

MED JUSTITSMINISTERENS tryghedsinitiativer bliver kvinders angstfulde fantasier til rigtig politik. Til begrænsninger og overvågning, der spiser små bidder af vores frihed.

Da vi så de første sympativednesbyrd, tegnede der sig en kamp for frihed. I stedet har vi fået velkendt uvirksom medicin, som ikke bare er ude af stand til at løse vores problemer, den giver os også mere bøvvl og mere ufrihed. Det vanvittige er, at ingen af de kvinder, jeg har set dele vidnesbyrd om deres frygt, har bedt om videoovervågning eller nye lovparagraffer; de har højst bedt om at få lov til at være i fred.